

# of moskee

in Amsterdam-Noord.

brul. "Zo is het elke dag," verzucht De Leeuw. "Het is niet van 'kom laten we eens naar Carré of naar de schouwburg gaan', zoals in het echte leven."

Een wrang lachje trekt over haar gezicht: "Dus eigenlijk leef ik hier als een kloosterling."

Ook op Postjesweg 124, op de grens van West en Nieuw-West, zat ooit een rooms-katholieke kloosterkapel. In 2003 werd die als de Aya Sofiamoskee in gebruik genomen. De moskee is inmiddels ontruimd. Sinds acht maanden bewoont Ivo Vegter (26) een antikraakwoning in het leegstaande pand. Van een beetje rauw moet je wel houden: afgebladderde

muren, pikdonkere, leegstaande kamers, wasbakken volgepropt met zand en sigarettenpeuken, galmen de voetstappen in het schemerige trappenhuis.

Achter een paar groezelige witte lappen is provisorisch een douche-ruimte gecreëerd. Na zonsongang heeft het gebouw iets spookachtigs. "In het begin schrok ik wel. Alles is in de oude staat achtergelaten. Ik heb niet zo veel aan mijn huis gedaan, omdat ik niet weet hoe lang ik kan blijven. Ik heb wel zelf keukenkastjes ingebouwd, van afvalhout," vertelt Vegter.

Die eigen keuken vond hij belangrijk. "In de gemeenschappelijke keuken hangt geen goede sfeer. Ik vind het daar niet prettig."

Vegter bewoont het pand met vijf anderen. Ze delen douche en wc en hebben zichzelf elk nog een ruimte toegeëigend in het pand. Vegter gebruikt die als magazijn voor zijn webshop Thisissoul, een speciaalzaak in inlineskates.

"Er is ook nog een zolder met een *creepy* sfeertje. Het is er heel donker en rommelig. Meisjes durven er bijna niet te komen. Ik heb er expres een eng masker neergezet. Als je dat ziet, schrik je je kapot."

Dat het gebouw eerst een religieuze bestemming had, merkt hij nauwelijks. Af en toe krijgt hij een Turkse man aan de deur met de vraag: Is moskee? "Ik zie op straat wel eens Turkse mensen passeren en kijken met een blik van: dat was ons gebouw."

Sommige teksten herinneren nog aan een islamitisch verleden. 'Met sokken aub' staat op de deur van de voormalige gebedsruimte. Tientallen mannen probeerden er nader tot Allah te komen, Vegter doet er nu skatetrucjes met vrienden. "We konden hier de hele winter oefenen. Heel fijn. Paar biertjes erbij en daarna nog een skatefilmpje kijken."

Stuntskaten in een moskee op *I would die for you* van Prince: menig imam zou er hartkloppingen van krijgen. Maar als Ivo Vegter het vertelt, met de zelfbewuste, onderkoelde toon waarop skaters het patent lijken te hebben, klinkt dat helemaal niet zo raar.

Sonja de Leeuw in de gemeenschappelijke ruimte van het Rosaklooster.

www.reliplan.nl

Hoofstad

Torre Garibaldi, Milaan

In New Jersey, Montpelier of gewoon in Buitenveldert: megalomane projecten vind je overal. Een select clubje architectenbureaus faciliteert de ambitie en bouwt gestaag verder aan een kaartenhuis dat door de crisis weliswaar niet meteen is ingestort, maar toch vervaarlijk aan het wankelen is gebracht.

Met een hoofdkantoor in New Haven, een saaie provinciestad in de Amerikaanse staat Connecticut, en met grote filialen onder andere in China en Dubai, is het bureau van de van oorsprong Argentijnse grootheid Cesare Pelli één van deze spelers. Pelli, inmiddels bijna negentig jaar oud, was ooit projectleider bij de van oorsprong Finse architect Saarininen toen deze in de jaren zestig de misschien wel mooiste luchthaventerminal uit de geschiedenis realiseerde: het TWA-gebouw op John F. Kennedy Airport, de grote luchthaven van New York.

Toen Pelli hierna zijn eigen bureau begon, sleepte hij op basis van dat arbeidsverleden de ene reuzenorder na de andere binnen, met als voorlopig hoogtepunt de realisatie van de Petronas Towers, de met een luchtbruggetje met elkaar verbonden tweelingtorens in de Maleisische hoofdstad Kuala Lumpur, die aan het eind van de twintigste eeuw eventjes de hoogste gebouwen van de wereld waren. De creatieve lenigheid van het bureau toonde zich in Nederland in het opzichtig postmoderne ontwerp van de Zurichtoren in Den Haag.

Op een enkele naoorlogse oprisping na was Milaan tot nu toe verstoken gebleven van hoogbouw. Onder de rook van de Duomo staat de Torre Velasco, een eenzame betonnen bruut en nabij het Centraal Station ontwierp de legendarische Gio Ponti in de jaren zestig het slanke Pirellihofkwartier, een moderne klassieker.

Op Porta Nuova, net buiten het historische centrum van de stad nabij station Garibaldi – een gebied dat tot voor een paar jaar geleden voornamelijk bekend stond

als het *unheimische* werkgebied voor prostituees met een schoenmaat groter dan 46 – werd door bureau Pelli, Clarke en Pelli een stedenbouwkundig plan ontwikkeld dat voorzag in luxueuze, maar duurzame appartementen, een ambitieus voorzieningenniveau en enkele topzware voor advocaten, accountants en bankiers bedoelde kantoorprojecten, dit alles gesitueerd in een autovrij parkachtig landschap.

Het ontwerp van het nieuwe hoofdkwartier van een Italiaanse bankgigant nam Pelli zelf voor zijn rekening. Met zijn 35 etages niet bepaald een reus maar door

'Dit ontwerp had net zo goed in Shenzen kunnen staan'

de als een opgestoken middelvinger geplaatste gsm-mast nochtans zeer herkenbaar en tegelijkertijd meteen de hoogste *grattacielo* van Italië.

Het verleidelijk bedoelde concept was een opgerolde en vervolgens uitgetrokken rol papier, zoiets als waar kinderen een fakkel van draaien. Ondanks alle elegante curves en het oneindige spiegelend glas en de wagonladingen natuursteen heeft alle inspanning een clichématig gebouw opgeleverd dat even goed, of misschien wel beter, in Dallas, Shenzen of aan de Arabische Golf had kunnen staan.

In de toekomst zal dit gebied de überhippe Corso Como verbinden met Isola, een opkomende wijk met veel creatieve inwoners.

Vooralsnog vertraagt de crisis het bouwproces aanzienlijk, waardoor het toekomstige park er bijligt als een *wasteland* van wegomleggingen, een racecircuit voor hybride taxi's.

Vooralsnog wandelt er dus nog geen hond, laat staan een omgebouwde tippelaar op naaldhakken.

RONALD HOOFT
r.hoof@parool.nl

N

W = weergaloos, wereldklasse
G = gewoon goed
T = tegenvaller, kan zoveel beter
N = niet best, omrijden
Z = zand erover en aanstampen!